

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CAEDRA DE ȘTIINȚE SOCIOUMANE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ**

CURRICULUM

la unitatea de curs

SOCIOLOGIE

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 040 Științe administrative

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0400 Științe administrative

Codul și denumirea specialității: 0400.1 Administrație publică

**Autor:
Gheorghe NEAGU,
conf. univ., dr.**

BALȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe socioumane și asistență socială

Procesul-verbal nr. 5 din 28 iunie 2024

Șefa Catedrei _____ Cristina CRUDU

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

Procesul-verbal nr. 8 din 28 iunie 2024

Decanul Facultății _____ RUSU Vitalie

I. Informații de identificare a cursului

Facultatea: Drept și Științe Sociale

Catedra: Științe socioumane și asistență socială

Codul și denumirea Domeniul general de studii: 040 Științe administrative

Codul și denumirea Domeniul de formare profesională la ciclul I: 0400 Științe administrative

Codul și denumirea specialității: 0400.1 Administrație publică

Statutul: unitate de curs opțională

II. Administrarea unității de curs: studii cu frecvență

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	L. ind.		
U.02.A. 013	4	120	30	30		60	Examen verbal	Româna

studii cu frecvență redusă

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	L. ind.		
U.02.A. 009	4	120	16	8		96	Examen verbal	Româna

III. Informații referitoare la cadrul didactic:

Numele, prenumele titularului cursului: **Gheorghe Neagu, conf. univ., dr.**

e-mail: gheorghe.neagu@usarb.nd

IV. Integrarea cursului în programul de studii

Sociologia și științele administrative sunt înrudite: finalitățile principale ale acestora sunt aceleași: asigurarea integrării sociale a indivizilor, îmbunătățirea calității vieții oamenilor, consolidarea

activismului social al actorilor sociali. Nu întâmplător, sociologia este încadrată în mai multe țări ale lumii în mecanismul administrării publice. O administrare publică, în societatea contemporană, poate fi eficientă în funcție de gradul de cunoaștere a societății, de calitatea, autenticitatea, complexitatea și operativitatea informației despre societate de care dispune¹.

Dacă e să ne referim mai concret la legătura dintre sociologie și alte unități de curs prevăzute de Planul de învățământ de la specialitatea în discuție, atunci trebuie menționată în primul rând corelația științei sociologice cu *Teoria administrației publice*. Valorificarea cunoștințelor sociologice în structurile administrative și în instrumentarul de lucru al serviciului public (în Republica Moldova, momentan, sporadic) conduce la creșterea rolului sociologiei atât în calitatea sa de știință fundamentală, cât și din perspectiva dimensiunii aplicative a acestei științe.

Totodată, menționăm rolul unității de curs Sociologie (în special conceptele: organizație socială; cultură organizațională; liderism; stiluri de conducere; birocrăție; meritocrație) în crearea premiselor favorabile pentru realizarea finalităților unității de curs *Psihologia conducerii*.

Din perspectiva unghiului de vedere sociologic în abordarea realității macro și micro-socială, propunem o sociologie ce se vrea profesională în construcție, publică prin consecințe și individualizată în receptare.

Cursul este conceput în calitate de „*sociologie reflexivă*”, adică acel tip de sociologie care este profesională și publică, nu doar academică și informativă, deschisă și constructivă, bazată pe opțiunea transferului critic și sistematic al cunoașterii sociologice în spațiul public al acțiunilor individuale și sociale orientate spre îmbunătățirea calității vieții oamenilor.

Relevăm faptul că *sociologia publică* consideră că sociologia profesională trebuie să se deschidă mai ales către audiența extra-academică prin intensificarea dialogului sociologiei cu diverse publicuri. Pentru **M. Burawoy**, sociologia publică este o sociologie critică ieșită din spațiul academic al cercetării, predării și publicării în vederea dezvoltării concomitente, pe baza cunoașterii sociologice, a raționalității instrumentale și a raționalității valorice a lumii sociale². Altfel spus, sociologia publică semnifică o reformă a sociologiei academice.

În acest context, în procesul de predare-învățare-evaluare a *Sociologiei* ne propunem realizarea următoarelor **obiective**:

- formarea la studenți a unei imagini sociologice adecvate despre subsistemul administrației publice ca element important al sistemului societal;

¹ DULSCHI Ion. Sociologia în serviciul administrației publice. În. Administrarea Publică, nr., 2,2009, p.66. Disponibil la:

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/10.Sociologia%20in%20serviciul%20administratiei%20publice.pdf accesat în data de 24.06.2024.

² БУРАВОЙ Майкл. За публичную социологию. Disponibil la: <https://publicsphere.narod.ru/Burawoy.pdf> accesat în data de 24.06.2024.

- formarea/consolidarea capacității de cercetare empirică și de stabilire a diagnozei sociologice privind calitatea serviciilor oferite cetățenilor de către entitățile administrative;
- formarea abilităților de valorificare a datelor sociologice în activitatea profesională în cadrul structurilor administrative.

V. Competențe prealabile:

- să aibă capacitatea de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret;
- să înțeleagă relațiile de cauzalitate și schimbare în viața socială;
- să aibă capacitatea de analiză critică a informațiilor dobândite din diferite surse.

VI. Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP2. Interpretarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative în scopul transpunerii ulterioare a acestora în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3 Identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din domeniul administrației publice în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient

Competențe transversale:

CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT 3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

VII. Finalitățile cursului:

La finele unității de curs se estimează că studentul va fi capabil:

- să conceapă societatea ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc;
- să identifice locul și rolul subsistemului administrativ în cadrul sistemului social global, a multiplelor relații de intercondiționare dintre structurile administrative și celelalte componente ale vieții sociale;
- să demonstreze eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a funcționalității instituțiilor administrative;
- să efectueze modelări în diverse domenii ale managementului proceselor decizionale din cadrul instituțiilor publice și / sau private;

- să identifice amenințările, riscurilor, conflictele sociale potențiale din perspectiva interdependenței dintre sistemul structurilor administrative și celelalte subsisteme sociale;
- să contribuie la dezvoltarea calităților personale în direcția formării comportamentului civic-participativ.

VIII. Strategii didactice:

În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică etc.

La seminarii: dezbaterea, eseu, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației sociologice.

IX. Calendarul de desfășurare a orelor teoretice (studii cu frecvență)

Nr	Tema	Nr. de ore
1.	Sociologia ca știință socială	2
2	Teorie și metodologie sociologică	6
3.	Societatea în schimbare	4
4.	Structura socială. Statusul social. Rolul social	2
5.	Stratificare și mobilitate socială	4
6.	Grupurile sociale și organizațiile. Instituțiile sociale. Cultura organizațională în Administrația Publică Centrală și în Administrația Publică Locală	6
7.	Socializare și control social	2
8.	Sociologia calității vieții	2
9	Procesele sociale	2
	Total	30

Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar (studii cu frecvență)

Nr	Tema	Nr. de ore
1.	Specificitatea sociologiei	2
2.	Diversitatea gândirii sociologice contemporane	4
3.	Particularitățile societății moldovenești	4
4.	Stratificarea societății moldovenești	2
5.	Mobilitate socială. Studiu de caz: Integrarea tinerilor pe piața muncii	2
6.	Structura grupală a societății. Organizații sociale. Cultură organizațională	4
7.	Instituțiile sociale	2
8	Socializare și control social.	4
9	Buna guvernare ca instrument al calității vieții: definirea conceptului de „bună	2

	guvernare”, dimensiuni, indicatori subiectivi și obiectivi ai bunei guvernări. Metode de evaluare a calității serviciilor publice	
10	Metodologia cercetărilor sociologice empirice. Valorificarea rezultatelor cercetărilor sociologice.	4
	Total	30

Calendarul de desfășurare a orelor teoretice (studii cu frecvență redusă)

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Sociologia ca știință socială	2
2.	Societatea în schimbare	2
3.	Particularitățile societății din Republica Moldova	2
4.	Stratificare și mobilitate socială	2
5.	Organizațiile sociale. Instituțiile sociale	2
6.	Elemente de metodologie sociologică	2
	TOTAL	12

Calendarul de desfășurare a orelor de seminar (studii cu frecvență redusă)

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Specificitatea sociologiei	2
2.	Particularitățile societății din Republica Moldova	2
3.	Organizațiile sociale. Stiluri de conducere.	2
4.	Cultura organizațională în APC și APL	2
5.	Metodologia cercetării sociologice empirice	2
6.	Repere metodologice privind elaborarea proiectului investigației sociologice	2
	TOTAL	12

X. Conținuturi

Cursul nr. 1 Sociologia ca știință socială

1. Contextul apariției sociologiei ca știință
2. Obiectul de studiu și problematica sociologiei
3. Societatea ca domeniu principal al analizei sociologice
4. Relevanța cunoașterii sociologice: sociologia reflexivă
5. Sociologia și sistemul științelor
6. Sociologia generală și de ramură. Sociologia organizațiilor, sociologia administrării, sociologiei serviciului public
7. Funcțiile sociologiei

8. Aplicații.
<p>Cursul 2. Teorie și metodologie sociologică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea comună și cunoașterea teoretică în sociologie 2. Caracteristici ale teoriilor sociologice 3. Polarități teoretice și metodologice 4. Noi dezvoltări teoretice 5. Introducere în metodologia investigațiilor sociologice empirice 6. Aplicații.
<p>Cursul 3. Societatea în schimbare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de societate 2. Tipurile de societăți 3. Particularitățile societății din Republica Moldova 4. Globalizarea și noi unități de analiză sociologică 5. Sistemul social. Caracteristici definitorii ale sistemului social 6. Analiza sistemului social prin modele 7. Aplicații.
<p>Cursul nr. 4 Structura socială. Statusul social. Rolul social</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de structură socială 2. Statusul social 3. Rolul social. Conflictele de roluri 4. Studiu de caz: Pregătirea funcționarilor publici: competență și responsabilitate socială 5. Aplicații.
<p>Cursul nr. 5: Stratificare și mobilitate socială</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stratificarea socială 2. Mobilitatea socială 3. Migrația- formă a mobilității sociale 4. Sărăcie și excluziune socială. 5. Rolul structurilor administrative în integrarea socială a indivizilor. 5. Aplicații.
<p>Cursul nr.6. Structura grupală a societății</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de comunitate. Comunități teritoriale

2. Grupul social. Particularități
3. Tipologia grupurilor sociale
4. Organizațiile sociale
5. Instituțiile sociale. Procesul de instituționalizare
6. Factorii care condiționează eficiența instituțiilor sociale
7. Conducerea în grupuri și organizații
8. Stiluri de conducere
9. Rolul comunicării în grupuri și organizații
10. Persuasiunea birocrăției
11. Studiu de caz: Cultura organizațională în Administrația Publică Centrală și în Administrația Publică Locală
12. Aplicații.

Cursul 7: Socializare și control social

1. Factorii dezvoltării personalității
2. Procesul de socializare
3. Agenții socializării
4. Tipuri de socializare
5. Integrarea socială
7. Resocializarea în instituțiile totale
8. Noțiunea de control social. Dimensiuni și sensuri ale controlului social
9. Tipuri, mecanisme și mijloace ale controlului social
10. Funcții și disfuncții ale controlului social
11. Controlul social în societățile deschise și închise
12. Aplicații

Cursul 8 Sociologia calității vieții

1. Conceptul de calitate a vieții
2. Managementul calității vieții.
3. Dinamica indicatorilor sociali în Republica Moldova
4. Formarea valorilor ce dau sens vieții ca factor în dezvoltarea potențialului uman
5. Metodologii de măsurare a calității vieții
6. Buna guvernare ca instrument al calității vieții: definirea conceptului de „bună guvernare”, dimensiuni, indicatori subiectivi și obiectivi ai bunei guvernări. Metode de evaluare a calității serviciilor publice
7. Aplicații

Cursul 9 Procesele sociale

1. Definierea proceselor sociale.
2. Tipologia proceselor sociale
3. Procese de dinamică socială
4. Mișcările sociale
5. Paradigma sociologică de abordare a problemelor sociale
6. Aplicații

XI. Activități de lucru individual

Nr d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1	Activități pe platforma Ora USARB, cursul în format electronic	20
2	Elaborarea aplicațiilor aferente fiecărui curs	15
3	Elaborarea proiectului investigației sociologice	25
	Total	60

XII. Sarcini de realizat în procesul studierii suportului de curs

Denumirea cursului	Sarcini de realizat în procesul studierii suportului de curs	Nr. de ore
Cursul nr.1 Sociologia ca știință socială	<ul style="list-style-type: none">- să identifice manifestările contextului social de la sf. sec. XVIII-mijl. sec. XIX din Europa de Vest, care au generat apariția sociologiei;- să elucideze premisele spirituale ale constituirii sociologiei;- să sesizeze rolul factorului subiectiv în geneza sociologiei;- să definească obiectul de studiu și problematica sociologiei generale;- să elaboreze, în baza elucidării problematicii sociologiei, definiția proprie a acestei științe;- să identifice criteriile delimitării sociologiei de alte științe sociale;- să identifice unghiul de vedere specific al sociologiei în cercetarea realității sociale;- să identifice obiectul de studiu al sociologiei organizaționale și a	2

	<p>conducerii și al sociologiei serviciului public;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice domeniile prioritare de cercetare a problemelor sociale din societatea moldovenească; - să delimiteze dimensiunile sociologiei generale de științele sociale particulare și sociologiile de ramură; - să determine locul și rolul Sociologiei în sistemul științelor; - să descrie funcțiile sociologiei; - să argumenteze rolul primordial al funcției critice a sociologiei; - să invoce argumente în favoarea ideii conform căreia sociologia actuală este sau trebuie să fie o sociologie reflexivă; - să sesizeze principalele probleme sociale care pot fi soluționate și cu aportul cercetărilor empirice de factură sociologică; - să identifice rolul datelor cercetărilor sociologice empirice în îmbunătățirea funcționării structurilor administrative; - să determine locul sociologiei în formarea profesională inițială și continuă a funcționarilor publici. 	
<p>Cursul nr.2 Teorie și metodologie sociologică</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să demonstreze necesitatea depășirii stadiului simțului comun, ce nu furnizează informații suficiente pentru explicare, înțelegere și teoretizare; - să identifice trei nivele / dimensiuni ale metodologiei sociologice: teoretic, metodico-tehnic și epistemologic; - să identifice criteriile de clasificare a cercetărilor sociologice; - să sesizeze esența principiului „unitate dintre teorie și metodă” în cercetarea sociologică; - să realizeze delimitarea dintre <i>abordarea metodologică a fenomenelor sociale</i>, care are un caracter relativ unitar, și <i>teoria sociologică</i>, reprezentată într-o varietate de forme; - în baza unui exemplu, să operaționalizeze principiul sus-menționat - să elucideze importanța cercetărilor aplicative din perspectiva activității funcționarului public; - să descrie orientările metodologice actuale în sociologie; - să caracterizeze principiile, regulile fundamentale ale cercetării sociologice empirice; - să identifice scopul, obiectul și subiectul cercetării sociologice; 	<p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - să facă distincția între obiectivele generale și obiectivele particulare ale temei de cercetare; - să definească universul cercetării; - să sesizeze importanța interpretării conceptelor; - să definească procesul de operaționalizare a conceptelor; -- să definească noțiunea de ipoteză; - să explice, nivelurile de generalitate ale ipotezelor de cercetare; - să identifice condițiile ce trebuie să le îndeplinească o ipoteză pentru a fi validată; - să caracterizeze căile de elaborare a ipotezelor în cercetările sociologice empirice; - să formuleze cât mai multe ipoteze referitoare la performanța APC și APL; - să stabilească universul cercetării unor probleme sociale concrete; - să identifice unitățile (populației) studiate în funcție de obiectivele urmărite; - să definească conceptul de eșantionare; - să identifice aspectele care influențează mărimea eșantionului; - să definească conceptul de măsurare; - să caracterizeze principalele tehnici de colectare a informațiilor; - să identifice modalitățile de valorificare a cercetărilor sociologice empirice în activitatea actorilor din sistemul administrației publice 	
Cursul nr.3. Societatea în schimbare	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice caracteristicile comunității care poate fi considerată societate; - să compare criteriile definirii societății expuse de către diferiți autori; - să elucideze raportul dintre noțiunea de societate și noțiunea de stat; - să identifice criteriile de clasificare a societăților; - să argumenteze utilitatea clasificării societăților în: societăți preindustriale, societăți industriale; societăți postindustriale; - să identifice trăsăturile tipice ale societății tradiționale; - să elucideze caracteristicile specifice ale societăților industriale; - să sesizeze trăsăturile societății postindustriale; - să identifice particularitățile societății moldovenești; - să argumenteze opinia proprie cu privire la specificul societății moldovenești; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze, în baza caracteristicilor societății, definiția proprie a conceptului de societate; - să identifice caracteristicile definitorii ale sistemului social; - să elucideze, în baza trăsăturilor societății și caracteristicilor de sistem social, societatea din perspectivă sistemică; - să identifice diverse tipuri de sisteme sociale; - să sesizeze importanța euristică a conceptului de sistem social; - să aplice conceptul de sistem social la analiza Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți; 	
Cursul nr. 4 Structura socială. Statusul social. Rolul social	<ul style="list-style-type: none"> - să sesizeze rolul structurii sociale în funcționarea sistemelor sociale; - să definească structura socială din diverse perspective; - să clasifice statusurile sociale exercitate de către indivizi; - să explice procesul de falsificare a statusurilor sociale; - să invoce exemple de falsificare a statusurilor în societatea moldovenească; - să definească rolurile sociale, aferente statusurilor; - să definească noțiunea de conflict de rol; - să identifice conflictele de roluri, - să descrie statusurile și rolurile sociale exercitate de către 2-3 cunoscuți, prieteni; - să sesizeze modalitățile de rezolvare a conflictelor de roluri; - să identifice factorii care influențează prestigiul funcționarului public; - să argumenteze, din perspectiva modelului sistemic de analiză, acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru a neutraliza factorii care conduc la diminuarea prestigiului funcționarului public; - să sesizeze rolul funcționarului public în cadrul sistemului societal. 	2
Cursul nr. 5: Stratificare și mobilitate socială	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de stratificare; - să sesizeze caracterul universal și omniprezent al stratificării; - să argumenteze rolul principal al inegalității sociale în procesul de stratificare; - să identifice consecințele negative ale egalitarismului; - să elucideze explicațiile inegalității sociale (stratificării) din perspectiva diverselor paradigme sociologice; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să sesizeze faptul că dezbateră centrală în sociologie este dacă stratificarea există deoarece este necesară societății sau deoarece ea este în beneficiul grupurilor puternice (viziunea funcționalistă și viziunea conflictualistă); - să identifice și să compare dimensiunile stratificării (criteriile de clasificare bazate pe distribuirea resurselor limitate) formulate de către Marx, Weber, Sorokin etc. ; - să argumenteze limitele teoriei marxiste a formării claselor; - să identifice tipurile de sisteme de stratificare; - să identifice caracteristicile stratificării sociale în societățile occidentale; - să sesizeze rolul straturilor de mijloc în menținerea echilibrului societății; - să identifice particularitățile stratificării societății moldovenești; - să explice cauzele polarizării societății moldovenești; - să elucideze raportul dintre sărăcie și excluziune socială (marginalizare); - să argumenteze rolul APC și APL în incluziunea socială a grupurilor marginalizate; - să definească noțiunea de mobilitate socială; - să identifice tipurile de mobilitate socială; - să caracterizeze particularitățile mobilității sociale în Republica Moldova; - să identifice rolul educației în mobilitate socială; - să identifice efectele migrației asupra societății moldovenești. 	
Cursul 6. Structura grupală a societății	<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptul de comunitate; - să sesizeze din punct de vedere social și practic nevoia oamenilor de a se găsi în comunități; - să identifice criteriile de clasificare a comunităților sociale; - să clasifice comunitățile sociale; - să evidențieze caracteristicile comune și caracteristicile specifice ale comunităților urbane și comunităților rurale; - să demonstreze necesitatea diferențierii comunităților sociale prin intermediul noțiunii de grup social; - să identifice caracteristicile grupului social; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să elaboreze, în baza caracteristicilor respective, definiția proprie a grupului social; - să demonstreze necesitatea tipizării grupurilor sociale; - să identifice caracteristici specifice ale grupului primar; - să explice, în baza particularităților grupului primar, esența frazei „cei 7 ani de acasă”; - să caracterizeze specificul grupurilor secundare; - să sesizeze distincția centrală între grupurile primare și grupurile secundare –tipul de legături cu ceilalți oameni; - să identifice funcția majoră a grupurilor primare - asigurarea oamenilor cu refugiul unei relative securități; - să identifice particularitățile grupurilor formale; - să explice cauzele constituirii grupurilor nonformale; - să elucideze raportul dintre grupul formal și grupurile (subgrupurile) nonformale; - să identifice cazurile în care activitatea grupurilor nonformale poate conduce la destrămarea grupurilor formale; - să definească grupul de referință; - să determine consecințele necoincidenței grupului de referință cu grupul de apartenență al individului; să definească noțiunea de instituție socială; - să identifice premisele constituirii instituțiilor sociale; - să identifice elementele structurale ale instituției sociale; - să identifice condițiile care asigură funcționarea eficientă a instituțiilor sociale; - să argumenteze rolul principal al depersonalizării activității instituțiilor sociale; - să clasifice instituțiile sociale; - să caracterizeze principale tipuri de instituții sociale; - să identifice principale tendințe ale instituționalizării societății moldovenești în perioada de tranziție; - să definească organizația socială; - să identifice, indiferent de perspectiva folosită, 5 elemente componente ale organizație ; 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - să clasifice organizațiile în funcție de scopurile vizate, tehnologiile folosite, mecanismele de autoritate și coordonare aplicate în cadrul lor, precum și de modurile lor de legitimare; - să definească noțiunea de conducere în grupuri și organizații; - să identifice diferența între conducerea instrumentală și conducerea expresivă; - să identifice componentele culturii organizaționale. - să caracterizeze cultura organizațională din cadrul organizațiilor din sistemul APL și APC; - să identifice caracteristicile personale ale oamenilor care devin lideri; - să identifice stilurile de conducere în grupuri și organizații; - să sesizeze faptul că tipul dominant al organizației formale în societatea modernă este birocrația; - să sesizeze elementele tipului ideal de birocrație al lui M. Weber; - să demonstreze evoluția birocrației în raport cu schimbările sociale de la sf. sec. XX-înc. sec.XXI. 	
Cursul nr.7 Socializare și control social	<ul style="list-style-type: none"> să definească noțiunea de control social; - să sesizeze elementele principale ale sistemului de control social; - să identifice tipurile, formele și modalitățile de control social; - să identifice criteriile de clasificare a controlului social; - să clasifice controlul social după <i>instanțele (centrele)</i> de unde emană; - să clasifice controlul social în funcție de <i>maniera (modalitatea)</i> în care este exercitat; - să clasifice controlul social în funcție de <i>direcția</i> acțiunii exercitate; - să clasifice controlul social în funcție de <i>mijloacele</i> utilizate; - să clasifice controlul social în funcție de <i>mecanismele</i> de reglare normativă folosite; - să clasifice controlul social în funcție de metodele folosite în raport cu conduitele deviante; - să caracterizeze importanța internalizării normelor și valorilor sociale în eficientizarea sistemului de control social; - să identifice modalitățile de consolidare a autocontrolului actorilor din sistemul educațional; - să caracterizeze particularitățile controlului social în societățile totalitare și societățile democratice; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice unele particularități ale sistemului de control social din societatea moldovenească; - să sesizeze, din perspectiva funcționarului public, necesitatea consolidării sistemului de control social, întăririi ordinii sociale. 	
Cursul 8 Sociologia calității vieții	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice dimensiunile complexe și multiaspectuale ale conceptului de calitate a vieții; - să analizeze raporturile dintre cele două categorii: calitatea vieții; standard de viață; satisfacția de viață; dezvoltare umană; - să caracterizeze abordarea obiectivă a conceptului de calitate a vieții; - să cunoască abordarea subiectivă a conceptului de calitate a vieții; - să elucideze managementul calității vieții din perspectiva realității din Republica Moldova; - să identifice rolul APC și APL în îmbunătățirea calității vieții oamenilor; - să identifice dinamica indicatorilor sociali în Republica Moldova; - să elaboreze Atlasul calității vieții în Republica Moldova; - să identifice disparitățile teritoriale la nivelul Republicii Moldova privind calitatea vieții; - să caracterizeze procesul de formare a valorilor ce dau sens vieții ca factor în dezvoltarea potențialului uman - să cunoască metodologiile de măsurare a calității vieții. 	
Cursul 9	Procesele sociale <ul style="list-style-type: none"> - să definească procesele sociale; - să sesizeze de ce nu tot ce se petrece în societate poate fi redus la procese sociale; - să clasifice procesele sociale în funcție de structură; - să clasifice procesele sociale în funcție de funcționalitatea lor; - să clasifice procesele sociale după sfera de cuprindere; - să clasifice procesele sociale după domeniul în care se desfășoară; - să clasifice procesele sociale după tendința lor; - să definească procesul de schimbare socială; - să identifice problemele dinamicii sociale; - să caracterizeze teoriile dinamicii sociale; - să identifice factorii și mecanismele schimbării și dezvoltării sociale; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - să caracterizeze cei mai importanți factori care determină procesele de schimbare și dezvoltare: inovațiile științifice, tehnice și sociale și mișcările sociale; - să sesizeze faptul că schimbarea socială prin care trece Republica Moldova aduce cu sine o mulțime de probleme sociale; - să definească problema socială; - să distingă componentele problemei sociale; - să caracterizeze modalitățile de abordare a problemelor sociale; - să demonstreze rolul structurilor administrative în soluționarea problemelor sociale de nivel macrosocial și de nivel microsocal. 	
--	---	--

XIII. Evaluare:

Evaluarea curentă are loc la seminarii prin note acumulate pentru răspunsurile verbale, lucrări de control, teste, prezentări de referate, comunicări. Însărcinările pentru lucrul individual presupun elaborarea unui proiect de cercetare sociologică

Evaluarea finală se va desfășura sub forma unui **examen verbal**. Biletul de examinare va cuprinde un subiect teoretico-explicativ și un subiect aplicativ (proiectul investigației sociologice / Nota de la examen constituie 40% din nota finală, iar 60 % revin notei medii semestriale, ce constituie media aritmetică a notei de la evaluarea periodică, notei evaluărilor curente și notei pentru lucrul individual

Mostre de test pentru evaluarea curentă:

Test de evaluare a cunoștințelor și abilităților

Varianta nr.1

1. Explicați raportul dintre sociologie și științele administrative (5 p.)
2. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei (10 p.)
3. Expuneți, cel puțin, patru caracteristici principale ale noțiunii de societate (5 p.)
4. Enumărați principalele trăsături ale societății industriale (cel puțin 5 (cinci)) (10 p.)
5. Definiți noțiunea de status social. Descrieți staturile pe care le exercită unul din prietenii Dumneavoastră (10 p.).
6. Explicați rolul straturilor de mijloc în funcționarea societății (10 p.)
7. Ipoteza în cercetarea sociologică reprezintă: (5 p.)
 - a) prognozarea a ceea ce trebuie să se întâmple;

- b) enunțul cu privire la corelația dintre două sau mai multe variabile;
 - c) descrierea procedurii de recoltare a datelor;
 - d) alegerea indicatorilor.
8. Elucidați ideile principale ale sociologismului lui E. Durkheim (30 p)

Barem de notare:

- „10” – 77-80 P.;
- „9” - 72 -76 P.;
- „8” - 65 -71 P.;
- „7” - 57- 64 P.;
- „6” - 45- 56 P.;
- „5” - 35 -44 P.;
- „4” - 24- 34 P.;
- „3” - 13- 23 P.;
- „2” - 6- 12 P.;
- „1” - 1 - 5 P.

Varianta nr.2

1. Explicați raportul dintre sociologia generală și științele sociale particulare (5 p.)
2. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei (10 p.)
3. Expuneți, cel puțin, patru caracteristici principale ale noțiunii de sistem social (10 p.)
4. Enumărați principalele trăsături ale societății postindustriale (cel puțin 5 (cinci) (10 p.)
5. Definiți noțiunea de status social. Descrieți conflictele la nivel de status și rol(10 p.).
- 6.Elucidați particularitățile stratificării societății moldovenești (10 p.)
- 7.Care din tipurile ideale ale acțiunii sociale este caracteristic pentru unul sau altul din tipurile dominației politice ?

<i>Tipul dominației politice</i>	<i>Tipul ideal al acțiunii sociale</i>
<i>Legal-rațional</i>	
<i>Tradițional</i>	
<i>Carismatic</i>	

- 8.Avantajul principal al anchetei prin intermediul chestionarului rezidă în:
- a) obținerea unor rezultate mai obiective în comparație cu alte tehnici de cercetare;
 - b) elaborarea mai rapidă a instrumentelor de cercetare;
 - c) cuprinderea celor mai diverse sfere ale vieții sociale în procesul de cercetare;
 - d) posibilitatea verificării nemijlocite și rapide a ipotezelor înaintate;
- 9.. Elucidați ideile principale ale sociologiei comprehensive (M. Weber) (30 p)

Barem de notare:

- „10” – 77-80 P.;
- „9” - 72 -76 P.;
- „8” - 65 -71 P.;
- „7” - 57- 64 P.;
- „6” - 45- 56 P.;
- „5” - 35 -44 P.;
- „4” - 24- 34 P.;
- „3” - 13- 23 P.;
- „2” - 6- 12 P.;
- „1” - 1 - 5 P.

Tematica orientativă a proiectelor de investigație sociologică

1. Calitatea capitalului uman în societatea moldovenească
2. Racordarea formării profesionale la necesitățile pieței muncii
3. Portretul sociologic al funcționarilor publici din societatea moldovenească
4. Funcționarii publici despre reforma teritorial-administrativă din Republica Moldova
5. Exodul de creieri din societatea moldovenească
6. Cultura organizațională în APL
7. Cultura organizațională în APC.
8. Cultura organizațională în instituțiile preșcolare din Republica Moldova
9. Cultura organizațională în USARB
10. Calitatea vieții studențești
11. Portretul liderilor din APC.
12. Rolul organelor administrației publice locale în realizarea incluziunii sociale a grupurilor marginalizate;
13. Rolul organelor administrației publice în inserția tinerilor pe piața muncii;
14. Capacitățile operaționale ale autorităților locale în managementul proiectelor ce țin de migrație.
15. Gradul de încredere al populației în activitatea organelor administrației publice locale;
16. Gradul de implicare al cetățenilor în elaborarea și adoptarea deciziilor la nivel central;
17. Gradul de implicare al cetățenilor în elaborarea și adoptarea deciziilor la nivelul organelor administrației publice locale;

18. Eficiența activității organelor administrației publice centrale din perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană;
19. Transparența și etica deontologică în activitatea administrației publice locale;
20. Capacitățile operaționale ale autorităților locale în managementul proiectelor ;
21. Autoritățile locale și managementul ecologic;
- 22.

Chestionar pentru evaluarea finală a cunoștințelor și competențelor studenților

1. Care considerați că este importanța studierii sociologiei de către studenții de la specialitatea Administrație Publică?
2. De ce a apărut sociologia abea în deceniile de la mijlocul sec. al XIX-lea ? Care este locul sociologiei în sistemul științelor socio-umaniste?
3. Prin ce se deosebește sociologia generală de științele sociale particulare ? Care este raportul dintre sociologia generală și sociologiile de ramură? Explicați raportul dintre sociologia generală și științele administrative.
4. Identificați funcțiile sociologiei. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei.
5. Explicați ideile esențiale ale sistemului comtian. Cum apreciați ideea conform căreia spiritual, cunoștințele constituie forța motrice a dezvoltării societății?
6. De ce sociologia marxistă este calificată în literatură de specialitate „determinism economic”? Evaluati rolul factorului economic în viața socială.
7. Elucidați, cel puțin, două idei esențiale ale sociologismului durkheimian. Evidențiați limitele sociologismului.
8. Expuneți esența sociologiei weberiene cu privire la raționalitatea acțiunii sociale. Elaborati, în baza sociologiei weberiene, următoarele tipuri ideale: „întreprindere”, „student”, „profesor de muzică”.
9. În ce constă esența sociologiei funcționaliste, sociologiei conflictului social, sociologiei interacționiste?
10. Expuneți etapele evoluției gândirii sociologice în spațiul românesc. Care este statutul actual al sociologiei în Republica Moldova?
11. Care sunt trăsăturile societății? Delimitați următoarele noțiuni : țară, stat, societate;
12. Raportați criteriile formulate de Șhils referitor la conceptul de societate la următoarele comunități de oameni: întreprindere, cartier orașenesc, bancă, sindicat, sat, Uniunea Scriitorilor, Institut de cercetare științifică, comunitatea religioasă, unitatea militară, liceu, familie. Determinați ce criterii întrunesc și ce criterii nu întrunesc colectivitățile nominalizate;

13. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății preindustriale?
 14. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății industriale ?
 15. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății postindustriale ?
 16. Care sunt cele mai importante particularități ale societății moldovenești ?
 17. Definiți conceptul de sistem social. Care sunt trăsăturile sistemului social ?
 18. Cum a apărut necesitatea utilizării modelelor în analiza sociologică ? Ce se înțelege prin „analiza sistemică” a societății.
 19. Definiți conceptul de structură socială.
 20. Descrieți setul de staturse exercitat de către Dvs, de părinții Dvs și de 2-3 cunoscuți;
 21. Determinați dacă statursele „împărat”, „senator”, „președinte”, „socru”, „duce”, „boer”, „domnitor”, „moldovean” sunt staturse atribuite. Divizați statursele personale, ale părinților și cunoscuților Dvs în staturse atribuite și staturse câștigate ;
 22. Elaborati o listă cu roluri sociale care au existat În Republica Moldova până la 1991 și mai apoi au dispărut. Enumerați un set de roluri care nu au existat în țara noastră până la 1991 și au apărut mai târziu;
 23. Statusul de *medic* , în viziunea lui **Tacott Parsons** se definește prin următoarele :
 - competență tehnică;
 - specificitate profesională;
 - neutralitate afectivă;
 - dezinteres;
 - altruism.
- Statusul de *bolnav* , grupează următoarele elemente :
- scutirea de responsabilitate;
 - dreptul necondiționat de ajutor;
 - obligația de a coopera la însănătoșire.
- Pornind de la acest exemplu, stabiliți elementele definiției ale perechii de statusuri : profesor-student;
24. Caracterizați conflictele de roluri. Care sunt modalitățile de rezolvare a acestora?
 25. Cum se explică caracterul universal al stratificării ? Ce tipuri istorice de stratificare socială cunoașteți.
 26. Explicați profilul stratificării societăților occidentale.
 27. Elucidați particularitățile stratificării societății moldovenești.
 28. Explicați tipurile de mobilitate socială. Ce înțelegeri prin marginalizare socială (excluziune socială)?
 29. Care sunt caracteristicile esențiale la definirea grupurilor sociale?

30. Identificați caracteristicile specifice ale grupurilor primare și grupurilor secundare, grupurilor mici și grupurilor mari, grupurilor formale și grupurilor informale.
 31. Elucidați raportul dintre grupul de apartenență și grupul de referință.
 32. Identificați elementele structurale ale instituției sociale. Ce înțelegeți prin instituționalizarea relațiilor sociale?
 33. Identificați factorii de care depinde eficiența activității instituțiilor sociale. Ce tendințe se manifestă în evoluția instituțiilor sociale din Republica Moldova în perioada de tranziție?
 34. Definiți conceptul de organizație socială. Care sunt elementele structurale ale organizației?
 35. Caracterizați tipurile de organizații.
 36. Ce înțelegeți prin categoria organizație care învață?
 37. Care este rolul liderului în organizație?
 38. Caracterizați stilurile de conducere în organizații.
 39. Explicați conceptul de cultură organizațională.
 40. Identificați dimensiunile principale ale culturii organizaționale în APC.
 41. Caracterizați aspectele principale ale culturii organizaționale în APL.
 42. Caracterizați factorii care influențează procesul de socializare.
- Desprindeți ideea din următorul text și exprimați-o în contextul celor învățate la tema „Personalitate și socializare”. „*Comportamentul nostru este influențat din punct de vedere genetic, dar înzestrarea noastră genetică probabil, condiționează doar potențialitățile comportamentului nostru, nu și conținutul efectiv al activităților noastre*” (Anthony Giddens. Sociologie, Editura ALL, 2000, p. 53).
43. Identificați tipurile de socializare. Ce modificări a suferit, în opinia Dumneastră, procesul socializării primare în perioada de tranziție ? Care factori au influențat pozitiv și care – negativ acest proces?
 44. Definiți conceptul și tipurile de control social.
 45. Cum considerați, se manifestă în calitate de mijloace a controlului social: certificatul medical, subiectele discutate în cadrul seminarelor, buletinul de identitate, biblioteca, ședința Consiliului profesoral al facultății, telefonul mobil, titlul științific, calculatorul, hainele, fereastra, semaforul, publicitatea.
 46. Caracterizați particularitățile cunoașterii științifice a vieții sociale, evidențiind specificitatea abordării sociologice a acesteia.
 47. Demonstrați că teoria referențială îndeplinește rolul de ghid al cercetării atât în fazele de pregătire a cercetării, cât și în fazele de realizare și finalizare a acesteia.
 48. Definiți noțiunile de metodă, tehnică, procedeu și instrumente de cercetare. Care sunt criteriile pentru diferențierea metodei de tehnică.

49. Explicați , succint, conținutul etapei de proiectare (pregătire) a cercetării sociologice.
50. Caracterizați scopul, obiectul și subiectul cercetării sociologice. Aplicați conceptele respective , invocând o temă de cercetare sociologică.
51. Definiți universul cercetării sociologice. Invocați 2-3 exemple.
52. Explicați importanța interpretării conceptelor în procesul efectuării cercetărilor sociologice empirice. Definiți procesul de operaționalizare a conceptelor.
53. Definiți noțiunea de ipoteză. Explicați nivelurile de generalitate ale ipotezelor de cercetare. Caracterizați condițiile ce trebuie să le îndeplinească o ipoteză pentru a fi validată.
54. Definiți conceptul de eșantionare. Identificați aspectele care influențează mărimea eșantionului.
55. Definiți conceptul de măsurare. Ce funcții îndeplinește măsurarea în activitatea de cunoaștere?
56. Caracterizați tehnica observației.
57. Elucidați tehnica analiza documentelor.
58. Caracterizați experimentul sociologic.
59. Elucidați succint tehnica chestionarului
60. Caracterizați interviul sociologic.
61. Prezentați proiectul investigației sociologice/studiul

XIV. Resurse informaționale:

Obligatorii:

1. Giddens. Anthony. Sociologie. București:Editura ALL, 2000;
2. Mihailescu, Ioan. Sociologie generală. București, 2001;
3. Mărginean, Ioan. Proiectarea cercetării sociologice. Iași: Polirom, 2000.
4. Буравой Майкл За публичную социологию
<http://burawoy.berkeley.edu/PS/Translations/Russia/ASA.Russian.pdf>
5. Neagu, Gheorghe. Sociologie. Suport de curs. Bălți, 2023. Disponibil la:
http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/6130/1/Neagu_Sociologie_Suport_d_e_curs.pdf

Suplimentare:

6. AGABRIAN, Mircea. Sociologie generală. Iași: Institutul european, 2003;
7. Boudon, Raymond Tratat de sociologie. București: Humanitas, 1997;
8. BAXAN, Oleg. Eficiența și eficacitatea instituțiilor publice - instrument de bună guvernare a comunităților locale. În: Administrarea Publică, 2021,nr.2. Disponibil la:
https://iap.gov.md/images/publicatii/Revista_AP/2021/2_2021.pdf

9. CHELCEA, Septimiu. Tehnici de cercetare sociologică. București: Editura SNPA, 2001;
10. GOODMAN, N. Introducere în sociologie, București, 1992;
11. MĂRGINEAN, Ioan, PRECUPETU, Iuliana. Calitatea vieții și dezvoltarea durabilă. Politici de întărire a coeziunii sociale. București: Editura Expert, 2008;
12. SACA, Victor. Structura interesului public în condițiile societății în schimbare. În: Administrarea publică. Revistă metodico-științifică trimestrială. Aprilie-iunie 2019. Nr.2 (102). Chișinău, 2019. Disponibil la: <https://iap.gov.md/repository/files/original/18770ea1235aab7864e37a1d2947b549f911145b.pdf>;
13. SANDU, Antonio. Elemente de sociologie pentru administrația publică. Iași: Lumen, 2016.
14. VLĂSCEANU, Lazăr. Sociologie și modernitate. Tranziții spre modernitatea reflexivă. Iași: Editura Polirom, 2007.
15. ZELENSCHI, Angela. Calitatea vieții și formarea valorilor semnificative contemporane ale vieții. În: Administrarea Publică, nr.2,,2021. Disponibil la: https://iap.gov.md/images/publicatii/Revista_AP/2021/2_2021.pdf
16. АНУРИН, В. Ф., КРАВЧЕНКО, А.И. Социология: Учебник для вузов, «Издательский дом Питер», 2021.
17. Социология публичной и деловой сферы : учебное пособие / В.А. Артюхина, О.Н. Замятина, В.В. Нагайцев, Е.А. Попов, Е.В. Пустовалова, Н.А. Стерляева, А.Н. Шрайбер ; под ред. В.В. Нагайцева ; Министерство науки и высшего образования РФ, Алтайский государственный университет. — Барнаул : Изд-во Алт. ун-та, 2023. — 138 с.
<http://elibrary.asu.ru/xmlui/bitstream/handle/asu/13885/book.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
18. ГОТИШАН Национальная система социальной защиты – как компонент системы публичных услуг Республики Молдова În: Administrarea publică, 2022, nr,4, https://iap.gov.md/images/publicatii/Revista_AP/2022/Revista_AP_Nr4_22_edit2.pdf;
19. КЮРКЧУ, Виталий . Эффективное управление в органах местного публичного управления Гагаузии: результаты исследования. În: Administrarea publică, 2022, nr,4, https://iap.gov.md/images/publicatii/Revista_AP/2022/Revista_AP_Nr4_22_edit2.pdf
20. ЗИНЧЕНКО Г.П. Государственная служба в предметном поле социологии. Disponibil la: [https://socis.isras.ru/files/File/2016/2016_2/70_75_Zinchenko\(1\).pdf](https://socis.isras.ru/files/File/2016/2016_2/70_75_Zinchenko(1).pdf)

